

רשומות

הצעות חוק

9 במרס 1992

2124

ד' באדר ב' התשנ"ב

עמוד

286 חוק ההתגוננות האזרחית (תיקון מס' 8), התשנ"ב-1992
288 חוק הבחירות (דרכי תעמולה) (תיקון מס' 9), התשנ"ב-1992
288 חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 80), התשנ"ב-1992

חוק ההתגוננות האזרחית (תיקון מס' 8), התשנ"ב-1992 [553]

1. תיקון סעיף 1 בסעיף 1 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951 (להלן - החוק העיקרי) -
- (1) בהגדרת "תקופת קרבות", במקום "מצד מדינה זרה" יבוא "מצד אייב כמשמעותו בפרק ז' לחוק העונשין, התשל"ז-1977";
- (2) בהגדרת "שעת התקפה" -
- (א) בפסקה (א), במקום "מצד מדינה זרה" יבוא "מצד אייב כמשמעותו בפרק ז' לחוק העונשין, התשל"ז-1977";
- (ב) במקום פסקה (ב) יבוא:
- "(ב) בעת קרבות או בשעת תימרוני הג"א - הזמן ממתן אות אזהרה עד מתן אות ארגעה, או עד סיום פעולות ההצלה הדרושות בשטח המותקף, לפי המאוחר";
- (3) במקום הגדרת "חייל" יבוא:
- "הרמטכ"ל", "חייל" ו"פקודות הצבא" - כמשמעותם בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.³
2. בסעיף 3 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א), אחרי "שר הבטחון" יבוא "על פי המלצת הרמטכ"ל";

דברי הסבר

כן התברר, בעקבות לקחי מלחמת המפרץ, כי פעולות ההצלה אינן מסתיימות מיד או בסמוך למתן אות ארגעה, שלעיתים - מסיבות שונות - אינו מושמע. לפיכך מוצע להרחיב את הגדרת המונח "שעת התקפה" ולקבוע כי יהיה לה תוקף עד לסיום כל פעולות ההצלה הדרושות, הנובעות מהתקפה.

סעיף 2 סעיף 3 (א) ו-(ב) לחוק העיקרי קובע לאמור:

"ראש הג"א"

3. (א) שר הבטחון ימנה קצין בצבא-הגנה לישראל לכהן בתפקיד ראש הג"א, הודעה על מינויו תפורסם ברשומות.

(ב) ניהול הג"א והפיקוד על כל חבריו יהיו בידי ראש הג"א, שיהיה מוסמך על הג"א בכל ענין, פרט לעניינים שנמסרו לאדם אחר בחוק זה או בתקנות לפיו.

מקובל כי הרמטכ"ל מייצג לשר הבטחון בענין המיני, שכן ראש הג"א מכהן כקצין חיל ראשי. מוצע לעגן נוהג זה בחוק.

סעיף 1 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951 (להלן - החוק העיקרי), מגדיר את המונחים "תקופת קרבות" ו"שעת התקפה" כך:

"תקופת קרבות" - פירושו - תקופה שבה מתנהלות פעולות מלחמה נגד ישראל מצד מדינה זרה;

"שעת התקפה" - לגבי שטח מסוים, פירושו -

(א) הזמן שבו מתנהלת באותו שטח התקפה מצד מדינה זרה;

(ב) הזמן ממתן אות אזהרה עד מתן אות ארגעה, בין אם האות ניתן בתקופת קרבות ובין בשעת תמרוני הג"א";

המציאות של השנים האחרונות הראתה, כי לעתים יש צורך להפעיל אמצעי הג"א גם בעת פיגוע חבלני. כחוק העונשין, התשל"ז-1977, נתן המחוקק ביסוץ לצורך להתמודד עם פעילות ארגוני מחבלים וכלל אותם בהגדרה של "אויב". מוצע לתקן בהתאם לכך את ההגדרות "תקופת קרבות" ו"שעת התקפה".

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 78; התשכ"ד, עמ' 126; התשכ"ט, עמ' 156; התשל"ה, עמ' 220; התשל"ו, עמ' 194; התשנ"א, עמ' 140.

² ס"ח התשל"ו, עמ' 226.

³ ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) מבלי לגרוע מהסמכויות שנמסרו למפקד הג"א מחוזי לפי חוק זה, רשאי הרמטכ"ל, באישור שר הבטחון, לקבוע בפקודות הצבא את המחוזות שהפיקוד והניהול בהם לא יהא בידי ראש הג"א, וכן את התפקידים שהם ימלאו במסגרת הג"א וצנא-הגנה לישראל."

3. בסעיף 5(א) לחוק העיקרי, אחרי "ראש הג"א" יבוא "באישור הרמטכ"ל". תיקון סעיף 5

4. אחרי סעיף 8 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 8

"תפקידים צבאיים 8. הרמטכ"ל, באישור שר הבטחון, רשאי לקבוע בפקודות הצבא את התפקידים הצבאיים אשר ימלאו ראש הג"א, מפקד הג"א מחוזי, מפקד הג"א פיקודי ואנשי הג"א, ובלבד שלא יוטלו תפקידים כאמור, אלא על חייל."

דברי הסבר

המדבר במפקד הג"א מחוזי, מפקד הג"א של המחוז הנוגע בדבר במשמע.

מוצע כי החלוקה תיעשה באישור הרמטכ"ל, מאחר שיש לה משמעויות לגבי מבנה הצבא וארגונו.

סעיף 4 כאמור, ראש הג"א ממלא תפקידים במטה המקצועי של הרמטכ"ל, מעבר לתפקידים שבאים לידי ביטוי בחוק. כך גם חיילים אחרים בהג"א הממלאים תפקידים ככל שתפקידים הצבאי מחייב. מוצע כי התפקידים הצבאיים של ראש הג"א ושל המפקדים והחיילים האחרים בהג"א ייקבעו בפקודות הצבא אשר יוצאו על ידי הרמטכ"ל באישור שר הבטחון, בפקודות אלה, תוסדר גם הכפיפות הפיקודית של מפקדים וחיילים אלה. ההוראות קיימות למעשה בפקודות הצבא שניתנו מכוח חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, אך אין להן עיגון בחוק.

כמבנה הקיימנו של ההתגוננות האזרחית, מחוזות הג"א כפופים לפיקוד המרחבי, וראש הג"א אינו נושא באחריות פיקודית. מוצע לשנות מבנה זה, ולחזור לכוונתו המקורית של המחוקק, על ידי הקמת פיקוד העורף, בראשות מפקד שיכהן גם כראש הג"א. ואולם באזורים מעוטי אוכלוסין מוצע להמשיך בהטלת האחריות על הפיקודים המרחביים, כך שהגנת העורף תשולב עם ההגנה המרחבית. מוצע על כן להסמיך את הרמטכ"ל, באישור שר הבטחון, לקבוע כי במחוזות מסוימים, פיקוד של הג"א יהיה בידי קצינים אחרים ולא בידי ראש הג"א, וכך ליצור כפיפות לפיקוד המרחבי. לראש הג"א יישמרו סמכויותיו הסטטוטוריות גם לגבי מחוזות אלה.

סעיף 3 סעיף 5(א) לחוק העיקרי קובע לאמור:

"מפקדי הג"א מרזויים

5. (א) לצורך חוק זה יחלק ראש הג"א את שטח המדינה למחוזות; לכל מחוז מפקד הג"א מחוזי, ובכל מקום בחוק זה

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת:

[554] חוק הבחירות (דרכי תעמולה) (תיקון מס' 9), התשנ"ב-1992*

1. במקום סעיף 5 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959¹, יבוא:
5. על אף האמור בכל דין אחר, בתקופת 60 הימים שלפני הבחירות לא תהא תעמולת בחירות בשידורי הרדיו או הטלוויזיה באמצעי השידור הממלכתיים, ולא יוקרנו בהם אירועים שמועמדים לכנסת ממלאים בהם תפקיד; סעיף זה לא יחול על שידור תעמולת בחירות בטלוויזיה לפי סעיף 15א.²
- ¹הגבלת תעמולה בשידורי הרדיו והטלוויזיה

דברי הסבר

כיום אסור לשדר תעמולת בחירות 150 ימים לפני הבחירות. מוצע לצמצם את האיסור כך שיחול רק לגבי 60 הימים הקודמים לבחירות.

חברי הכנסת: מיכאל כרזינהר, שבה וייס, יאיר צבן, חיים רמון

* הצעת חוק מס' תתת"פ"א, תתת"פ ותתת"ע"ם: הועברו לוועדה ביום כ"ו באדר א' התשנ"ב (19 בפברואר 1992).
¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 138; ס"ח התשמ"ט, עמ' 6.

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם ועדת העבודה והרווחה של הכנסת:

[555] חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 80), התשנ"ב-1992*

1. בסעיף 127סח לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968¹, בסעיף קטן (ג), במקום "משש פעמים" יבוא "מפעמיים" ובמקום "השביעי" יבוא "השלישי" ובסופו יבוא "לענין סעיף קטן זה, לא ייחשב שירות חדיומי, שירות שתחילתו בשעה 16:00 או לאחריה".
- תיקון סעיף 127סח

דברי הסבר

אורח המשרת במילואים אינו זכאי לתשלום תגמולים מהביטוח הלאומי בעבור ימי מילואים בודדים, אלא אם כן שירת במילואים חדיומיים מעל שישה ימים בשנה ואז הוא זכאי לתשלום רק מהיום השביעי ואילך.

מוצע לשלם תגמולים עבור שירות חדיומי ששירת אדם יותר מפעמיים במהלך שנת כספים. כמו כן לא ייחשב שירות מילואים כשירות חדיומי אם השירות הוא בשעה 16:00 או לאחריה.

חבר הכנסת אמנון רובינשטיין

* הצעת חוק מס' תתת"ה: הועברה לוועדה ביום כ' בכסלו התשנ"ב (27 בנובמבר 1991).